

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Pílonci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. síniorija.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopíszi sze v Pílonce májo posilati.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. dühovnik i
vucsitel.

Kakse je tvoje okô?

»Ka pa glédas trôho v ôki brata tvojega: trám pa vu tvojem ôki na pamet ne vem-s?« (Mátaj 7, 8.)

Od nasega brata jeszte rêcs, z sterim ednoga Bogá molimo. Vu nyegovom okê na pamet vememo trôho, drôbne nyegove zblôde, poteknenyá, vu szvojem lasztivom okê niti trám nevidimo, tó je grobianszka nasa zblôda, velika nasa poteknenyá, kmicsne nase grêhe. Z drúgom merom mérimo, csi je od nasega brata, z drúgom csi je od nász rêcs. Csi je od nász rêcs, szôdba nasa je vszigdár prijétna, ár mí vedno szamo naso isztino bránimo. Ali csi je od nasega brato rêcs, nasa szôdba je vszigdár neprijétna, ár mí szamo nyegove falinge vídimo, nyegove zblôde bicsújemo. Bete'zno je nase okô: za málo vídi te velki trám, i za veliko to málo trôho.

Tó je szkazlívstvo — veli Jezus. To húdo oszôditi, bicsúvati je pravicsno i potrebno, ali csi je pri drúgom oszôdim, pri szebi pa trpim, szkazlivec szem. Sto zaisztino odürjáva grêh, ne vzeme ga na pamet i ne oszôdi ga szamo pri drúgom, nego nájobprvim vu szebi ga odürjáva i bicsúje. Sto na pamet vzeme vu szvojem okê trám, tiszti je sztanoviten i isztinszki prôti szamomi szebi.

Jezus ne prepovê, naj en ovomi nepomágamo, proti grêhi medszebno sze neborimo, tém vise celô scsé i zapovê, naj en ovoga pobogsávamo, poravnávamo, en drúgoga kritizêramo. Ali to medszebno delo szamo tak bode melo nászhaj, csi prve na pamet vememo i vövrözemo trám

z nasega oká, tó je csi sze podvrözemo ômurnoj szôdbi bo'ze rêcsi: »Vrzi vö prvo trám z oká tvojega i teda pogledni, da vövrözes trôho z oká brata tvojega«. Sto vövröze z-szvojega oká lasztiven szvoj trám, vu nyega ôki nebode trôha brat. Sto szvoje grêhe 'zalüje, nyega rêcs je krotka, szrdce csütécse, gda je od nyegovoga brata faling gucs. Csi oszôdim szebé, neoszôdim mojega blíznyega. Trôho iszcao, poménsávao szamo on bode, kí trpi v ôki szvojem trám.

Ali z-nasim zadrögányem, poménsáványem nemremo vövezéti trôho z oká nasega brata. Trda rêcs, koszmino kálajöcse nemilüvanye odtira brata. Z-trámnim okôm je nemagöcse trôhatnoga oká brata povrnöti. Kém neszmlenêsi szem proti szvojemi trámi, tém krotkêsi, dobrotívnyêsi bodem proti trôhi mojega brata. Szamo k brati prignécsa Krisztusova szmlenoszt zná vövezéti 'znyegovoga oká trôho, escse trám tüdi. Szamo tiszti pogléd, steri je z oká tajécsega Petra szkuzé prêsao. Vszáka szkuzá je bila edna-edna trôha, eden-eden trám. Proszmo od Jezusa nyegov pogléd, nyegovgo okô. Nyegov pogléd odpüsztí, nyegovgo okô na velikom grêsniki tüdi bo'zi kêp vídi. Jezus, nebeszki nas vrács! Daj vszêd nam zdravo okô, stero v okê brata nê trôho, nego bo'ze priszpodobnoszti bliscs iscse!

Podpèrajte Diacski Dom! Pobèrajte i darüjte dáre,

vê znáte Goszpodna rêcs: »... kakoli szte vcsinili ednomi z-eti bratov moji ti náj ménsi, — meni szte vcsinili« — (Máté 25,40.); rávnotak apostola rêcs: „... ki zná dobro csiniti i necsiní, grêh nyemi je“! (Jak. 4, 17.)

Toldia Sztaroszt i Szmrt.

Piszao: Arany J., poszlovenco: Kardos J.

III. Szpév.

(Nadaljávanye).

Barát sze je z konyom vu krô'zi obracsao, 'zmetno dárdo szvojo kumesz gorilúcsao, pá z rokôv popadno; vém ni nê popadno, li, kak lehko sibo, na prstê jo vrto. Múvo je 'zmeten drôg, vóter mészajôcsi, kumesz nyegve gláve velki krô'z gonécsi, szvetli krô'z je píszaov z ráki i spic nyegov, kak gdare majícse déte z szkale glavnyôv.

Csüdiva sze lüdsztvo, zijajôcs kebzúje, krepkoszt vítéski ram zvisáva, csüdúje, sôsnya od satringe, i dvojeés morjúje, »nê je tó od Bogá!« govori i pszúje. Niki je v baráti Toldia preszámnao, ali na tak 'zmetno skér sztároga stímao; drúgi z bogmêtanyem priszêga, kaj je mrô, i on na nyegovoj trobini pio i jo.

K tomi je i taksi, ki csüte novine, kelko je mogôcse, obrácsa na csüdne, csi je pa od drúgi ne csúje, szam rad je zmisláva i tori, pôleg gláve szvoje. Eden z etaksi je tó frliko najsaov, kaj je Toldia dúh z groba nazáj prisao,

i vsze je bojazen, groza napunila, escse i dvojeése z mantrov oszkrúnila.

Píta krao, sto i ka bi bilô tó, csi sztároga Toldia vecs nebi bilô? »pravili szte, kaj te sztári sas ne'zívê, ali cslovek, k nyemi priglíni, gde vecs je? Ali glédam nyega trúp i szére vlaszê, ali grozno môcs i kakoli na nyem jê, vu vszem tom sztároga Miklosa nahájam, gde bi sze naisao vecs táksi priglij, neznam.«

Glédajo goszpôda, ali negucsíjo, tak sze zdí kaj sze vszi gúcsati bojjo, nega ga med nyimi, ki bi pregôvoro, eden na drúgoga csáka, ka de zoro. K konci velí eden: »tô sze miszliti dá, kaj krive bajuszi i krívo brádô má, toti láda, láda z ro'zjom i te sztári, ali takso csrsztvoszt szka'zúja li mládi.

K tomi sztári Toldi, kak je glász razneszao, poszvedocsiti szmêm, kak szem csúo i zeznao, je nê dugo 'zivo, kak je dvor osztavo, gde sze je szam vnêmár v nemiloscsio szpravo. Jeli je on zéli bin szvoj tak k szrdci vzêo, ali je vu szlaboj sztaroszti szvoj zrok meo, kakoli i kakstê, nyega je vecs eti od tisztímao niscse nê mogao viditi.«

Podlíztek.

Kaple vodé.

(Isztinszka pripovészti. Poszlov. Fliszár János.)

(Nadaljávanye)

Vu vszákôj vészti sze náide *lehkô'zivilénc*, *zapravlács*. Táksi je bio i Forgosa Jancsi. Gde bi nyemi nebi trbelo bidti, tam je vszigdár tam bio, ali gde bi sze nyemi kákse delo naislo, tá sze je nikak nê dao szpraviti. Vszigdár je drúgo i nacsio csinio, kak bi nyemi dúznoszt bíla.

Lêpoga zrásza, ocelne môcsi, krepek mô'z je bio, csi je za delo szégno, niscse je nê folgao znyim, szamo je tó bíla velika falínga, ka sze nyemi je rétko gda vidlo za nyé szégnoti. V-leti nyemi je rado vrôcse, v-zími pa mrzlo bilô. Ráj je meo »ostarijo«, kak delo, ráj je obracsao »gláz«, kak pa »koszô«. Kommuniske môdroszti je vadlávao: malo delati i dobro 'zivetí.

Vê je cslovek nê govedo — je meo segô praviti — ka bi vszigdár robo; ná delajo bogátci i goszpoda, tê znájo, ka zakoj; jasz nêmam i tak nemo meo nigdár nika.

V-tom je, csi glédamo to preminôcse i vezdásnye nyegovo znásanye, pravico meo; kakda bi meo, da csi je rávno gdate ká zaszlú'zo, sze je pascso doj po gúti púsztiti. Krcsma je bíla nyegovo náprijetnése meszto. Csi je ranê sztano, ranê je sô k-»Muki-ic. I csi szo dveri escse nê bilé odprête, je gori zgono csaplároša. Naj gori sztáne i nyemi túdi níká k dvori za nyegove pêneze — on piti scsê! Té je gori sztano, napuno je porcijo i kak nyemi je z-désznov tá ponúdo glázek, lêvo je vóvtégno za cêno. Tó je zvésztnoga Forgos Jancsia nê szvadilo, doj je plácsao snapsza cêno i gori pognao. Dokecs je po gojdnaj kujlo nakrmo i napôjo, je trí-stíkrát pogledno »Mukia« za drúge i drúge porcio volo. On je bio rano v-gojdnov vescsarov vóra. On je bio cêle vészti szramota z-koga szo sze deca spotárilí i szmeháli. Szkoron vszákí dén sze je zgôdilo, ka od palinke zmôteni sze je komaj vóprikláto na ostaríe dveri, v-prag,

Sztrôszo je na tó král szêre szvoje vlaszé,
oblêjao placs britki nyega obráz, szrdcé,
»znam jasz — veli on — britko sze szpomeném,
z tak ob'zalüvane rêcsi: „odhájaj, scsém!“
Szpomeném sze, gda szem tak nágli i szlab bio,
kaj szem zôcsi vôcsi isztine nê rad csüo;
ár csamuren, ali veren je bio Toldi,
britko vrásztvo v grôboj leszenoj salici.

I te . . . nepríde mi na pamet nyegva rêcs, —
tak stímam, ka je te on meo prav, vszegavêcs
ob'zalüvao szem vsze, gda je komaj vkrajsao,
i hêj! rad bi nyemi miloscso ogvûsao.
Ali pravili szte, kaj je 'ze vsze zobsztom,
kaj je on szrd kralá v grob odneszao szebom ...
stero láz bi jasz zdá rad odpûszto szrdca,
da bi li v 'zítka bio tak veren moj szluga.

Král sze v tihe mîszli vtoni na té recsi,
ali nyegov obráz sze pá razveszelí,
ár vídi, ka szo nê szamo rame krepke,
nego i grumécsi glász Toldia csûje.
Ár dokecs szí je král z goszpodôv zgucsávao,
Toldi je v pregrádi tríkrát okôlisao;
nêjde vecs okôli, naszrêdi szí sztáne,
i etak sztrôbi na lûdsztvo zijajôcse:

„Jeli bom pa eti jasz li vandrao szemta,
kak klacsécsi kony, i gnána dívjácsina?
lehko tak stímate, kaj szem jasz pôt zgûbo,
i zvôn vôle moje etisze zablôdo?

I záto krôzim tú, kaj bi lûknyo najso,
gde bi vûdti ino odbêzati mogao?
zírna sztrêla! pa sze nenájde en scsenec,
ki bi zôcsi sztano, gda 'zelém jasz sztarec?

Kaj ne razmi rêcsi . . . ali gde je ka znam?
zdá naj príde kázat môcs szvojo te taljan,
ali je odszkocso z cimerom országa?
szram ga je, ka ga je porobo tak zlehka.
Oh, kaj ete gráden brêg grla neodpré!
i eti zijácsov csrêde vesz ne po'zré!
ne dojde, kaj szo szloboden cimer dáli
ocsevje, varvat do ga z groba hodili?“

Tak kricsí te sztári, zadoszta razméto;
na sztran sztôpi taljan, da ga nebi vido,
nê, ka bi gotov bio on na bítje idti,
szram ga je od telko lûdi sze viditi.
Na konya sze vrêze, steri szam otvârja,
naszrêdo sze szûne ino grozno sztvârja:
„ka scsés tú, sztári pop, nemas rad vecs 'zítka?“
„Tebi szem prineszo szlédnyi oli, fika!“

Z tem sze vküpvdárta tiva dvá vitêza,
Toldi sze na dêsno i lêvo nagiba,
na dêsno i lêvo cukne gôbec konya,
zmênajôcs sze ogne dárde taljana.
Szmíca zdá talján prezmo'zno vu níka,
líki sztára baba, stera z glázom síva,
konec dêvajôcsa v iglô, kre nyé boda,
i, kak bi trbelo, ne zavádi v vûja.

v-sztrüg sze poteknovsi, ár szo nyemi vôscke bilé,
vôscka nyemi je bíla i ceszta. Od ednoga sanca,
do drúgoga sze je premetávao i kláto, z-punoga
grla z-zamuknyenim glászom je trôbo:

»Ruklaszta je eta ceszta,
Níkak nemam na nyê meszta.
Nesztanoma sze potícsem,
Na lêvo, právo zvagúcsem.

Táksega hípa sze je cêli sereg decé nacsrê-
dilo okôli nyega, szmejáli, cónivali sze 'nyega,
vcsászi ga escse z-blatom i v-zími sznegom lû-
csali, dobro znajôcsi, ka szam szebom neládajô-
csi piánec nyim níka nemre. Csi je med prekli-
nyanyem steroga zgrabiti steo, szo razcsrkvoli, vu
dvoriscsa sze szpotégnoli i szkôz na gráhko kí-
csali: »*pijen Jancsi, pijen Jancsi, da szí grdô
zalokani!*

Nagôszi sze je namerilo, ka sze je v-eden
ali v-drúgi kraj zvagno i tá szpadno, csi je ruk-
laszta ceszta bíla, szí je doj omê'zd'zo z-nôsza,
z-obráza kô'zo, ali cselo prebio, csi je pa blato
bilô, szkalisao sze je v-nyem, kak szvinya. Ták-

sega hípa szo sze hrzali escse deca, dokecs sze
je blaten, ali krvávi tesko nazá na nogé posztavo
i z-nôva, znôva pá tá vtégno i med sztanyanyem
i preklinyanyem gori odpravo i dale paklao, zev-
szê krajôv sze je csülo:

»paklav Jancsi, paklav Jancsi,
da szí blaten szkalisani!«

Gda sze je pa domô prikláto, tam je csinio
escse patálijo. Bogá je preklinyao, bantüvao i nê
szamo ednôk bio szírôto 'zeno, ali pa z-decôv
vréd vö pognao z-kucse. Nê szamo ednôk sze je
zgôdilo, ka je tá neszrecsna betêzaszta 'zenszkica
z-sesztérov decôv v mrázi po vöraj vônê drgetala
na dvoriscsi i prioblôki poszluhsala, gda ga szen
ovláda.

Gda sze je sztrêzno i vönászpao, csi sze
nyemi je 'zena molila ino ga proszila, ali kárala,
mîszlite, ka sze je preobrno? Nê on! Dvê-tri
megnenye szí je csedno premislávao; vcsászi ga
je szram grátalo, obcsúto je, ka ga dûsnavêsz
mantrá, táksega hípa, náimre csi sze je szírôta
'zena jôcsics sztarala, tó'zila, ka deca nemajo ob-

Razcsemerí sze zdâ taljanszki bolvan,
 „vmárjam nyemi dŭso! jasz szem te ospotan?
 na plécsaj prenása szmicajôcsso dárdo,
 bráni sze, ár vesznes, csi jasz zacsnem delo!“
 Pa ne zavádi on niti zdâ Toldia,
 medtêm, gda sze k nyemi nevédôcs pritira,
 mecs zdigne taljan, i hala sze práscsi;
 lékne sze v no'zina: „no barát, jaj tebi!“

I bogme bi jaj bio, lehko niti jaj nê,
 grozno bi mrô Toldi, ne gucsécs dvê recsê;
 ali pod halov je krepka lebka bíla,
 stera je i drügôcs té vdárec dobíla.
 Mecs popádne Toldi, ali dokecs bi ga
 vöpotégno, trikrát szvecsé ov na nyega,
 szcinka mecs i na dvá tála rázno szpádne,
 tak da v rôki vértá li csonkla osztáne.

Vtégne sze i barát, i on mecs popádne,
 ino vszecsé z môcsi od goszpodna dáne,
 na pô pôti je mecs k taljána sinyeki,
 ne merjé on nigdár, csi zdâ nema mrêti.
 Vidivsi pa, kaj sze je sztro ovoga mecs,
 nazájzadrízi szvoj sztrasno grozen vdárec,
 i velí Benceti, da dá eden le'zécsi
 mecs prineszé hitro túhomi vítézi.

Bence bôga i mecs naprêprineszé,
 na stero zdâ dugo, dugo bítje tecsé,
 rama prôti rami, i mecs prôti mecsi,

brata szta szí, eden nescse popüsztití.
 Dvakrat vderéta vküp, pá szí pocsinéta,
 trétjikrát sze bészno pá vküper 'zenéta;
 Toldi szam 'ze celô zacsnepomenkati,
 vidôcs, kaj zaman môcs more zaprávlati.

Teda tak pred szébe vszecsé vu csemerê,
 da v mladoszti takso môcs iszkati trbê,
 goripríme vdárec te ov, ali mecsa
 sze do polojne v endrügoga vszecséta.
 Taljan szvojga mecsa nemre obdrízati
 ár nyemi kotrige zacsnepo skripati,
 letí ospicsen mecs szlobodno po zráki,
 i brszajôcs sztáne v ednoj sztávnoj grájki.

Talján je mekno. Hê, szrecca za nyega,
 ár je grozno vszékao zdâ barát kre nyega,
 tak da je szam za nyim v eden krâ vneseni,
 i komaj ka je i on osztáov vu szedli.
 Zdâ kunôti zacsnepo, vzeme tolasbot szvoj,
 (pô centa, csi nê vecs) i lücsi ga; a' voj
 tó na pamet vzévsi, na gríve szí lé'ze,
 i tak vúde szmríti, — nebi 'zívo dúze.

Hitro sze talján pá nazájobrné,
 krv oszlepí nyega, csemér pa távneszé,
 na 'zítek i szmrí sze szúne na baráta,
 oprávla sze pod nyim kony, i bliszcsi sze dárdá.
 Kakti zaklacsíti scsé on protivníka;
 ali nepüszti tak blüzi Toldi nyega,

léke, bôszí, nági szo, nega masztí, szolí, krúha
 prihízi, kâ nevê kúhati.

V-nyegovom pokvarjenom szrdci pobüdjeno
 bôgse obsüténye je li hitro zadavíla nezvüzdána
 náturnoszt. palinke 'zelnoszt, stera je nyegovo
 prijétno 'zelénye bílô. Na nyega szo sze uprav
 pripravíle szvétoga píszma ete recsí: »Csi sze pa
 stoj za lasztívne szvoje i nábole za dománye
 neszkrbí: vero je zatájo i od nevervanoga
 je lagojêsi.« (I. Timoth. V. 8.) Csi szo ga v-dero
 zváli, je nê sô, ár nyemi tak neplácsajo, telko,
 kelko bi zaszlü'zo i ka je on nê robszluga, kabi
 bogátcom robo; ali, csí je „Muki-i“ trbelo drva
 szekati, te je vszígdar nalecseni bio, pa nyemi je
 on szamo z kaksov csvajgasztov palinkov plácsao,
 isztina, ka je telko dôbo, da sze je do csarne
 zemlé nalokao. Ka kelko je szpio, kelko je racsú-
 nao krcsmár za drvszékanye, kelko je gori szpí-
 szao na dúg, tiszto je Jancsi li te zvedo, gda szta
 vszákó 'zétvo racsun mela. Táksega hípa je
 vszígdar preklinyao „Mukia“, ka escse krv vö-
 pocéca z-szirmáká, za stero je ostarjás nê doszta
 márao, ná brbra, siefecse, ka sze nyemi vídi, es-

cse i na 'zené molbo, prosayo sze je nê szmilü-
 vao, neszmileno je doli zasztavo i odpelati dao
 Jánosa 'zétvinszki rész. Nevolnoj famílii je komaj
 na nisterni tjeden osztáov 'zívis.

Forgosa János je odgovor dao na Bibleie
 eto pítanye: „Ali sto je z-vász cslovek, steroga
 csi bode proszo szin nyegov krúha, jeli nyemi
 kamen dá? (Máte VII. 9). On je bio tiszti cslovek,
 on je bio tiszti manyák, nicseszén, neszmilenoga
 szrdcá bojdikaj cslovek.

Velka hüdüba je, csi je stoj vtraglívec i es-
 cse véksa je, csi je pijancsar. Táksi na dúznoszt,
 na postenyé, nika nedá. Nega vu nyem szamovész-
 tí, szamoga prestímánya; za te szvoje nemára,
 na kvár, na skodo je szam szebi, na bremen tím
 nyegovim i na spot tüvárísvi, taksi kak sze szte-
 pajôcsi, vkrá od híze sztirani pesz, nema poste-
 nyá, sztána; krívo ga gléda vszákó okô; taksi
 je, kak v-gnüsznom betégi bodôcsi cslovek, vszi
 sze ga ogíblejo, odürjávajo; kamasté sze zglédne
 poménsávajôcsi pogléd, zametávajôcse obráze vídi
 okóli szébe; csísztoga i bôgsega obsüténya lüdjé
 sze ga ogíblejo ino ga zavrzéjo.

v prsi podpré nyemi szmicajôcso dárdo,
tak szúne znák konya ino nyega gazdo.

Teda sztári Miklos z konya doliszkoeci
ino z-osztrov bráckov k-taljáni práscsi;
popüsztó bi zdá král: »miloscsa!« Kricsí on,
ali napréhodi Toldi Miklos z rózjom.
Szam na konya plészcsi, Benceti pa kiva,
i z tém sze med lüsztvom pá zgübí, kak nigda;
prehsztrási sze lüsztvó i za nyim li zija,
dokecs sze pá v edno vilico prítiszka.

Po dúgom múcsanyi sze zacsné hrabuka,
nájprvé poszební glászi i pitanya.
(li po récsi, bi sze prav dalô praviti),
vszáki pita, niscse nê odgovoriti.
»Sto je tó? ka je tó? vrág ali pa barát?
zakaj sze ne dá szpoznati králi? i v grád
zakaj nêde sze podávat? ali pa on
lehko zavrží zná szvetszko diko i lon?

Bilô je povôli mlênya, zbožni récsi, —
Glásznik medtêmtoga pihne rôg trobécsi;
trôbi tocsni zafrkôcseni gút nyega,
prehênya hrabuka, i vszáki tá glêda.
Goriszkricsi glásznik: »csi jeszte, kí bi zúao
povedati, sto bi sze ete vojnik zvao,
sztôpi napré, i csi tó pokázati zná,
velki nájem vzeme od zmožnoga kralá.«

Biblia jáko zavadno etak právi na vtraglivo
— nemárne lüdi: „Sto je za mrazi volo manyák
i neorjé; kôdiva vu zétvo . . .“ (Prilik 20, 4.)

Pijanca sors etak posztávi pred nász szvéto
píszmo: „Gene sze zevszém zemla, kak piánec
odhája z-szvojega meszta, kak sator igda ga
oz'metí nyegova hüdôba, szpádne tak, da nig-
dár vecs ne sztáne gori“! (Ezaiás 24, 20.)

Té dvôje hüdôbe nászled etak posztávi pred
nász szvéto píszmo: „Te pijánec i zapravlács
na szirmastvo pride, szpanyá oblêka szo ha-
le“ (Prilik 23, 21.)

Te vtraglívi i zapravlács je vísesnyi vu tú-
váristvi, klêscs na ti delavni lüdi têli, ružnia
tim ovim.

Táksi je bio Forgosa Jancsi. Na szredíni
szvojega žitka, pri nájaksoj môcsi je po neme-
túcslívom živlênyi, porazbijásztom djányi szamoga
szebé oszkrúno, vu spot pogrôzo szvojo oszobo,
sztvorjênya korôno, csloveka pozványé i vu ne-
volo, trplênyé, szíromastvo szúno famílio, szvojo krv.

(Nadaljávanye pride.)

Na tó Pôsafalvi preci naprésztáne,
i pred szamim králom na kôlena szpádne,
erkôcs: »zmožen krao, jasz poszvedocsiti znam,
kaj toga sztároga vojnika prav poznam.
Jasz szem ovdén keszno nyemi glász prineszao,
kaj je cimer vôgra v túhe roké prisao,
jo ino pio szem žnyim, vido ga plészati;
nigdár naj ne živém, csi je nê szam Toldi.«

Z-têmi recsmí je on žítek vlêjao v krála,
i vzéo je za nájem dvá lêpiva grúnta;
ár sze král k goszpodi obrné erkôcsi:
„piste nyemi liszt pozlacseni.“

Z-ednim doszta sztári mózov vözeberé
z-szveklo oblecsene velike goszpodé,
i posle k Toldii, da ga v grád pelajo,
i pri nyega dômi nikak ne nihájo.

Lüsztvó sze pa nescse z vszem tém müditi,
i juvkajôcs híti nyega vözvediti;
tak bi stímao cslovek, kaj k žgalini beží.
szkoro grád prevrže, z taksim rúmom letí.
Ni szam král nézelé zdolaj dúže bidti,
med stírami ocsmi scsé nyega viditi,
ne vüpa sze v szebi (i v grád záto híti),
da z-ti stíraj ôcsi dvê szühivi zdrží.

(Nadaljávanye pride.)

Szpravte szi „Vsze je dobro, csi
je konec dober“ knížico, v sterój na 80
sztráni návucsne, vero krepécse lêpe
pripovészti nájdete po nasem jeziki. Dobí sze
pri vszákom dühovniki, kántorvucsiteli
i v Prêkmurszkoj Tiszkární. Cêna 5 Dinárov;
siritelom popüszti.

**Prêkmurja znameniti evang.
môžje.**

Küzmicš Stefan.

1723—1779. okt. 29.

(Nadaljávanye.)

Na Küzmicša rodjênýá szpômenek je
Prêkmurszka evang sinyoríá v-1923. leti
jun. 29-toga dnéva 200 létńico szvetíla
na nyegovoga rodjênya meszti v-Sztrúkovci,

pred velikov, z-cêle krajine brezi rázlocska vere i národnoshti vu velikom racsúni vkúp szprávenov vno'zinov i ono hízo. stera na narodjenjá meszti sztojí, z-mramornov táblon oznamênila. (ôszvetka tekáj je v-1923. leta „Dúsevnoqa Liszta“ juliusa numeri szpízani).

=====
Szijártó Stevan.

(1765—1833. IX. 10.)

Po vödányi vereszlobodscsine i v-Szlovenszkom grüntani evang. gmajn prvi hípaj je bio v-püconszkoj gmajni vucsitel. Tú je sztôpo tüdi v híztvo 1791. maj 9. Píszao je, doticsno z-ti Sztári Píszm vküppobrao prve szlovenszke mrtvecse peszmene knige, stere szo v-1796-tom leti v Szombathelyi stampane i stere dnesz dén, gda 'ze za té poszel po Kardos Jánosi doszta popólnêse mámo, verníci z-velikov lübéznosztjov nücajo pri mrtvecsi prílikaj. Tak da bi nyim v-krv i meszó zrászao té prvi dühovni kincs, steri je od zacsétka verníkov zevcsenya maó, vszigdár od odvêtká do odvêtká szprevájao cêrkev i szlú'zo pri csészti odprávlanya mrtvecse szlú'zbe Bo'ze — szo té knige neodtrgnyene od szrdc evang. verníkov. Z velkov pazkov sze csúvajo, líki drági kincs varjejo, témböle, kém bole szo ponücané od vnôgoga obrácsanya papérje i táble premedlêne. I uprav szo vrêdne prestímánya! Vere nase prígoda je k-nyim prikapsena, one szo szprevodile i szprevájale vise sztô lét vsze nase ocsáke, matere, mladézen z-szvojimi nebeszkimi recsámi, med placnim szpêvanyem vu edno bôgso domovino. Záto szo nam tak blúzi k-szrdci, záto sze nemremo odnyíh, líki od edne lüblêne, míle materé odtrgnoti. Neprecenyeni kincs nam je szpravo 'znyimi vu Bôgi 'ze dávno preminôcsi püconszki bívsi vucsitel, Szijártó Stevan, kí je z Püconec vu Domankisevce za levíta vucsitela (dühovniksztvó je tüdi znásao tam) odebráni i szlú'zo cêrkev evangelicsanszko. Niscse nevê pokázati groba nyegovoga na domanjikisevskom sztárom brútivi, kama szta ga 1833.

szept. 12-ga szprevodila Czipott György hodoski predikátor i Csaplovits György hodoski mester, nika neoznamêni meszta, gde nyegov práh pocsíva. Nâ bodejo nyegove mrtvecse peszmene knige, stere oznamênijo grob nyegov vu szrdcáj evang. verníkov. Po Szijártó Stevani píszane rázlocsne prâdge i mrtvecsi szlobôdje, steri szo po nyegovi pohodníkaj pri cêrkevni szlú'zbaj i szprévodaj vnogo lét nücani, sze dneszén pri vezdásnyem domankisevskom dühovniki v-obilnoj meri náidejo. Doj je obrno escse Molítvi na sztári szlovenszki jezík. (Stampane v Soproni 1797-ga leta)

=====
Bakos Mihály.

V-Sálovci rodjen, leto je neznáno, mrô je v-1803-tjem leti v Surdi. Kak je solé szpuno je za Küzmics Stevanom v-Surd prisao za dühovnika od 1780—1784-toga. Po tom ga je Krí'zevszka gmajna pozvála za dühovnika, szledi je nazâ v-Surd odísao i tam do szmrti bio dühovnik. Po Küzmics Stevani píszane i vu szpízsi bôdôcse peszmi je z-nikelkimi peszmami i molítvami povéksanyem v 1789-tom leti v Soproni vödao stampatí: „Nôvi Gradual“. Tô szo bilé prve nase evang. cêrkevne peszmene knige. Malo gder sze náide 'z-nyíh zdâ 'ze eden-eden exemplár. V-Szobotske fare knigárnici po prem. Kühar Ferencá darüvanyi jesztejo edne escse celô v-dobroj sztávi. Vu mojoj lasznoshti tüdi edne, steri prêdnyi tál, 'zalosztno falí. V-1875-tom leti, kak mládi vucsitel szem je v-táksoj pokvarjenoj sztávi dôbo od ednoga fárnika i obarvao. Vu cêlom mojem skolniksztva hípi szem ji nê mogao vecs náidti.

(Nadaljávanye pride.)

! ? Ka darüjes tí na ? !
„DIACSKI DOM“ ? !

Ka nam velí ní'zen vrács?

»Zdrávje je bogásztva vretina,
Beteg pa kôdistva blazina.«

(Vszákomi csloveki potrebna vszágdanésnya zdrávnicsna znánya. Z-vecs vrácsov napiszkov vküpposztavo Fliszár János vp. vucitel.)

Varvanye zdrávja i delaszpodobnoszt.

Csloveka nádragsi kincs je zdrávje. Ono je vszega dobroga vretina, beteg pa mantre i kôdistva blazina. Za toga volo je vszákoga csloveka návékša dú'znoszt, naszvoje zdrávje i tak na dela szpodobnoszt paziti, kak je od nyega mogôcse, od betegsaze varvati i vsze doprineszti, da sze nyemi té drá'gi kincs nepogúbí, nego obarje. Ár szmo szi návecskrát szamí zrok, csi nász beteg doszégne. Známo sze pokvariti z-nepazlivosztjov, z-nemertücslívím, vise mócsi delom, 'zivlénym, z-jelom i pitvínov, z-lehkoskim znásanyem i z-nezevcsenosztjöv. Nê szamo szamí szebi, nego i tím szvojím i blíznyím nasím tüdi szprávimó beteg. Neodlásana dú'znoszt nam je tüdi, csi 'ze ednôk za kaksegasté zroka volo v-beteg szpádnemo, nyega sze z-rázumním vrácsenyem i znásanyem, kak náhitré rêsiti i zdrávje szi nazászpraviti.

Vu obarvanyi zdrávja i rêsénya betegsaze znányi szo nêszamo ti prôsztí, nego escse ti zevcseni lüdjé jáko zaosztányeni, nepazlíví, i tak lehko povémo, szploj neobhodni, nemáratni i lehkoski. Tak da bi nebi poznali toga kircsa vrédnoszt i tak da bi ga niti nebi trbelo. I li te sze predramíjo na previdénye, gda szo ga pogúbíli i keszno ga je nazá szpraviti.

Lüdjé sze nedájo zadoszta opomínati natô i zagvüsno nedr'zíjo za znamenito delo, oszvojití szi teliko znánya na obarvanye zdrávja, keliko nyím je vszáki dén, vszáko minuto pred ocsmí dr'zati i znati potrebno. — Znôva i znôva sze májo vcsiti roditelje, mládi, sztári, prôsztí i prednyêsi, kak sze májo vu zdrávja i jákoszti obhodi znásati. — Familiszkoga 'zitka csisztôcsa, düse nevtepenoszt, roditelov edem k-tomí ovomí, k-decí i dr'zine nevkleknyena lübézen, je na cêli 'ziték szlüzécsa példa, stera je mogôcsa decé düse csisztôcso i têla zdrávje obarvati. . . Têla rédno, pravilno osznávlanye, mertücslívó hránénye, dú'znosztí obcsüténya podigávanye prôti domovini i blíznyím, dela navajénye i lübézen, prôti tomí lépomí i plemenitómí obcsüténya povéksávanye, toga düsi

i têli skodlívoga hábanya, szo vsze tákse skéri, pôleg steri sze zdravo, mocsno i cvetécse pokolénye zgáji. Pogúbí sze, na níkoj príde i preide on národ, steroga znanoszt, gedrna pascslívoszt i dühovna visoszt neobarje i nementüje. Kak mámo szvoje zdrávje obarvati, z-betega sze kak náhitré i falé zmocsti, scsém vu naszledüvajôcsi ártikulusaj po doktorov návodi i tanácsi píszati, stere de szi vrédno zamerkatí, ár nam tanács, návod i znanoszt ponüdíjo vu tom táli i tak szi je nakeliko teliko, brezi velkoga (doktora i apoteke) placсила na haszek obrácsamo.

Kak ná obarjemo zdrávje i delaszpodobnoszt?

Zdávna a prilicsna rêcs právi: »Lé'zi sze je od betegsaze varvati, kak pa 'znyega gori ozdraviti.«

Tá indasnya pravica naveke osztáne. Tô je on fundamentom, na steroga sze májo cimprati varvanya zdrávja vorcanje.

Nê doktorsztva návuk scsém vcsiti i rászürjávati, ár bi z-tém zagvüsno nê doszta doszégno, szamo bi naôpacnoszti, zblôdo i zná'ídtí vüvsztvo, csalêrsztvo i zgrebni vrácsov racsún povéksávao i pomágao naprê; nê vrácsiti scsém, nego zdrávna dugoványa pred lüdmí lüдне, prijétne vsiníti i nyí zdrávje obarvati, nyím varvanye zdrávja pôti kázati namênim.

Znáno je, ka escse ti zevcseni lüdjé szo jáko zaosztányeni pri znanoszti zdrávni dugovány, stera szo pa k-csloveka bívoszti nevtajeno potrebna i stera tak nemárajôcs za níkoj, malovrédne stímájo, tak da bi sze niti nebi csloveka dosztájale i Bôg vé, kak dalecs bi od nyega sztalé.

Návecs lüdi z-odürnosztjov vzeme doktorov i oblászti zravnanya, stera sze nahábanye zgrablíví betegov vödávajo i na nyé jáko malo, ali pa nika nedá.

Prôti toj nemáratnoszti i vsze nász z-nevarnosztjov doszégajôcsój mlácsnoszti sze nam je vszém potrebno i dú'znoszt bojúvati.

Csi je gli tesko delo to veliko vno'zino z-nemáratnoszti i neznanoszti vöszpelati i k-bôgsemi prerazményi pripelati, stera (kak je Jezus pravo: »Csi znaménya i esüda nevidite neverjete«.) neká'ze nágíbnosztí k-táksím dugoványom, steri z-szvojov pámetjov zapopádnóti nemre i nasztran sze vlecsé, dönok sze je pa nam vüpati, ár nam tô od leta do leta szküsényá i példa szvedecsíjo

ka sze pritom táli, kakti pri zdrávni dugovánjaj tüdi bôgse prisesztnosztí mámo vcsakati. Národ cslovecsanszki od vréména — do vréména napré ide vu zevcsenoszti, vö sze pozdigáva z zaosztányenoszti; vékso i vékso volo szka'zúje k-dobri hasznoviti kníg i csaszopiszov cstenyê — i tak tüdi zagvüsno bole prerazmi, oszvoji zdrávni zákónov pravico i hasznovitoszt — tak da brezi oblászti zapovedi sze bode pascso, szvoje i blíznyi zdrávje i 'zítek varvati. K-tomi sze pozávajo vszi cstitelje eti redôv, steri májo bidti delavci toga szvétoga cíla. Napré tak, pod zásztavo vszáki razmeti cslovek! Teda zagvüsno pride *obládnosztí* vrémén, stero de nam szvedocsilo tó pravico: „Zdrávje je na szvétí to návékse blázensztvo.“

Vu deszét djátk (X povelény) szem posztavo vküp one tanácse, pôleg steri szí zdrávje mámo csúvati.

(Nadaljávanye pride.)

Csi scséte, naj má nasa cérkev zadoszta verni, dú'znosztí znajôcsi, vrêli, ômurni kántorvucsitelov i dûhovnikov i katehetov, podpérajte DIACSKI DOM!

K-Bôgi vnogo pôti pela.

Szobota je, csarna nôcs sze priblízáva. Vsze je tího, ali v-krcsmê velka lárma. Nê je csüdo, szobota szlédjen dén tjédna I zdá je nê szploj prázna dalavcov 'zebka. Pa nájdo sze tüdi drúgi: mestri, kmeti, Kí ká vecs pénez nemro priszej trpeti. Da tú — kak právjíjo — v-tak málom várasí Cslovek povecseráj ká nevê zacsnoti.

V-küp szprídejo sze veszelít i zgucsávat, Znojní trúdiv dár po gúti doj püsztásávat. Gucsíjo szí od n'ga i od drúgoga. Malo od bo'zega, vsze vecs od hüdoga. Tam pri ednom sztôli, vszáki má 'ze v-glávi, Eden nescse ov'mi ká nameszti nyáti. — „Ah ne gúcsi szamo, kak é'n szvétec Gyúri, Mal' szvéta szí vido, tak malo znás tüdi.“

Vszecse nagizdávi mednyé Lejsz Tóbiás, Te bogati zidár i velki modriás. Postenyé mednyimi má tú gda rêcs zdigne,

É'n ov'mi z-ocsámi „tího boj“ tak migne. Zdá ga poszlúhsajo escse i z-ocsámi, On pa, kak je zacsno, tak lí dale právi: „Jasz szem obhodo — vszáki mi lehko verje — Velki tál Europe, júzne i szeverne.

Bio szem tüdi vecs vréména v-Ameriki, Vnogo vsze szem vido, ali Bogá — nindri. Popom ná verjejo, kí szo v-gláváj môtni, Szmehéjo sze 'znyí ti zevcseni i môdri. Je nê szmêh? gda stoj z-molítvov nüca vúsztá, Haha, tak míszli bedák, ka ga Bôg poszlúhsa! Jasz szem z-Bôgom nê meo bár nigdár nê dela: Niká szem nê proszo i csakao od nyega.

Nücao szem szvo' roké i porédi glavô, Ka mam, — pa je nê malo — szem szí szam szpravo: Dobro kmétsztvo, lèpo hí'zo, mládo 'zeno, Brez Bogá szem dôbo vsze, kare szem 'zelo! Pa ka je Bôg? ! To málo kupico vína Prôti tomi ka mam, lehko povém, — nika! Pa vídíte, escse tó nemre Bôg vzéti! Vö vtégne rokô scsé kupico prijéti.

Ali sto zná kak nê, kupica sze obrné, Nyéno — krv 'rdécse víno, sztolnyek po'zré, Ona tüdi nemre osztáti na sztôli, Hitro sze szkobacne, sztere sze na pôdi. Ali prvle szcinka, da bí jaj szkricsala, On bí pa rad kázao, ka tó szamo sála; Grêsne vúsztá szí na szílen szmêh potégne, Ár szílen szmêh nyemi na lampe obrégne.

Líca nyemi posztáno, kak sztêna bléde, Ocsí nemre vzéti z-kupice potréte. Groza ga glédati, vszáki názhrt sztáple 'I potom, kak v-grobi, tíhocsá posztáne. Iscse príliko, rêcs vszáki, da jo sztere, Ali náidti ní edno, ní ovo nemre. Ár od té teski minut je oszlobodí Eden sztrahsen krics od zvôna: gorí! gorí!

Gor' szposzkácsejo i vö be'zíjo: „gde? ka?“ Kako v-zôrje, je 'zerjáva zhodna néba. „Totá je cêlo pohístvo zidára Léjsza, Zaman voda, lüdjé, gorí escse zemla!“ Gda zaglédnejo ogen ocsí zidára, Vküpszpádne na ceszti, 'ze nika neláda. — Jávcse kricsí: „Szamo mí 'zeno i déte Obránte i ovo je vsze vase, mête!“ —

Pondélek je zacsétek nôvoga tjédna, Kak te v-groznoj nôcsi, edenájszet je vöra,

Na cintori tam, pri ednom nôvom grobi
 Nikák klecsi i plakajôcs na glász moli:
 „Oh Bôg! grozno szem obsûto tvojo rokô.
 Vsze szem zgûbo vu kom szem meo 'zitka volô.
 Oh vsze! Csér, jedino dête, lêpo 'zeno.
 Ali gor' szem najsao dûso, to zgûbleno.

JUVENTUS.

Kí Bogá poznajo, szo ponízni; kí
 szamoga szebé poznajo, nemrejo
 :: :: bidti gizardávi. (Flavel). :: ::

Rázloczni máli glászi.

Gornyi Szlávecsi. Prêkmurja najmlájsa evang. Gornya szlávecska gmajna je vu reformatie 400-tnom jubileuma, v-1917-tom leti nasztánola i zacsnola szvojo cérkevno dühovno pozványie; rasürjávanyie i cimpranyie bo'zega králevsztva eti nazemli. Verníci szo z-velkov navdüsevnovsztjôv zacsnoli osznávlanyie i grüntanyie fare. Partek Ferenc cérkevni g. inspektor szo velkodüsno aldüvali eden i pol plüga zemlé za meszto farofa i cérkev ino za dühovnika dohotek v jáko pripravnom meszti véshi. Na tom fundusi szo dáli potreben cigel vdariti, kamen szo navozili. Pêneze szo vküppobérali. Prekmurja evangelicsanci szo z-radosztjôv podpérali té szvoje mláde brate i prinásali áldove na oltár szvéte vere evangelicsanszke. Z-Amerike szo tüdi dôbili nikeliko áldovov. Li szamo bi trbelo zacsnoti zidati. Ali 'zaloszno, vu szlédnyoj minuti sze je cêlo delo zadrngnol. Gmajnarov ednomi táli sze k-senki dáni, roden fundus nevídi, nazâ ga dávajo dariteli i vö ga scséjo odminiti z-nabrêga temeni lezsécsim kame-nim, nerodnim fundusom. Gori na bré'zine temen-vu vihéri gutane bi radi zozídali hízo bo'zo i farov. Sinyoríe predszedníksztvo je tó na gmajno skodlívo membo nê dovolilo i nêodobrilo i tak cêlo delo je zaniháno na sinyorszokoga gyülésa szkoncsanye. Z-szvoje sztráni na tó edno opomínamo gornye szlávecske brate nase, ka je krsziseníka najaksa sznâga poníznoszt. Nê z-visesz-noszt i z-márne gízdoszti zfdajmo Bôgi hízo, nego z-szrdc nasi lübéznoszt. Poníznoaga szrdcá áldov je prijéten Goszpodni. Domô idôcsi k-szvojemi dômi te publikánuš je bole szpravicsani, kak te szebé zvisávajôcsi farizeus. Nepozábte bratje Gornyi szlávecski, ka on dühovnik, kí tá

namêni idti, li tak osztáne tam, csi de mogôcsi 'ziveti. Postüjte záto dobleni áldov, steroga je dobro szrdcé dalô na v'zivanyie prísesztnoga dühovnika, ár je kaménye szamo te hûdi ponüjao Jezusi vu püzstsávi. Fárnici sze za szvojeaga dühovnika naci májo poszkrbeti, csi tak, ka bi ga radi meli. Z cêloga etoga dela pa tak da bi sze tó vidilo, ka vsze tó grô'zanyie z-tákse sztráni z-hája, kí bi nindri nê radi dáli goriposzstaviti híze bo'ze. Kí szamo zmêsanyie scséjo doszégnoti vu gmajni, ár pôleg zdrave pámeti na onom nerodnom temeni, gde zvôn píhanya vetra drügo nega, ni vodé, ni rodne zemlé, kama napravleni cigel i 'ze ednôk vküpnavo'zeni kamen pá znôva gori voziti, z-têm téz kim delom nemogôcse, ka bi 'zeleli obremeniti szvoje, vu tézkôcsi 'zivôcse veredományie.

Verszki posztni zvecsarki. Szobotsko evang. 'zenszko drüstvo je vu posztni nedelaj zvecsarkaj, kak v-prvési létaj, tak tüdi v-etom leti nadaljávalo etakse hválevrêdno pobo'zno vküpprihányie. Po poldnésnyoj Bo'zój szlú'zbi je vu sôli verszka, jákoszt nadigávajôcsa naprédávanya, goricstenyá dr'zalo. Eta naprédávanya szo sze vszígdar z-pobo'znim szpévanyem i molítvov zacsnola i dokoncsala. Med sterim je mladézen lêpe jákosztne versuse deklamálivala i vu düsi razveszeljávala vszígdar vu velikom racsúni vküpszprávleno vno'zino. Vszáki zvecsarek je 'zenszokoga drüstva edna-edna kotriga dr'zála szrdcé obhodno, na pobo'znoszt pobüdjavajôcse goricstenyé: goszpá Nemcsójca, Kardosica, Cserniojcsa, Heklicsojca i Bölcsojca. G. Kovács Stevan dühovnik sinyôr. szo od sztári vrêmenov prígode nase szvéte materé cêrkvi dr'zali návucsna i znamenita naprédávanya: Szobote od Bocskay huszárov znícsenya v 1605-tom leti. Od martyanszke evang. gmajne vise 50 lét sze vlecsécse to'zbe za vere volo, stera je escse pred po'zonszki orszacscki gyüléš tüdi prinesena i steroj je k-koncovi kaní'zki tórszki basa tak vcsíno konec, ka je gmajnarom szposzlaó, csi sze med szebom nepoglíhajo, naj necsákajo ka bi sze on vö pripelao, ár je vsze v-kolje dá szpotégnoti, híze nyim pa szpo'zgatí. Szpoznáváli szo Petáincov znamenitoszti, gde szo vise 50 lét z-krájnszokoga i stajarszokoga za vere volo pregnáni evang. dühovnici na Nádasdyovom imányi (stero je zdâ Batthanyiove grofojce) obrambo naisli i gde sze je nê szamo ednôk 20—25 evangelicsanszki dühovnikov zdr'závalo. Z-Krajnszokoga, z-Ljubláne, z-Stajarszokoga, z-Grátca szo

hodili vernícke v-Petánce rêcs bo'zo poszlúhsat, stero nyim je domá nê bilô szlobodno glásziti. Goricstenyá i naprêdávanya návugodnêsi tál je bio vszáki zvecsarek po g. Fliszár János vp. vucsitela, toga imenitoga nasega szlovenszkoga pesznika i pizsátela vu lèpoj nasoj szlovenscsini popiszana i naprêdána goricstenyá, kakse je li odnyega, nedoszégnyeno môgôcse csüti i z-steri sze poszlúhsávci z-radosztjov escse dugo bodo szpominali. Dober Bôg ga dugo obari vu zdrávji na nase szvéte materé cêrkvi i vernikov düsevno naprêidênnye. Na velko 'zaloszt nam je bilô, ka szo drüstva vizsiko postävana i lüblena predszeníkójca goszpa dr. Sömenoijca za težkoga betega volo v-tê zvecsarkaj tála vzéti nê mogli. Z-szrdcá 'zelêmo da nyim Goszpodin Bôg, kak náprvle nazâ povrné zdrávje. Vu tê verszki zvecsarkaj je 290 dinárov dobrovolni dárov darüvano na 'zenszkoga drüstva verszke cíle. KOVÁTS STEVAN

Bodonci. 1924. leta narôdilo sze je v fari: 83, mrlô ji: 49; zdalô sze ji: 34 párov, pri konfirmaciji ji bilô: 55. — Fara je notrijemánya mēla: 428,497·20 K., vödávanya 410,608·92, osztalo je: 17,888 K. 28 fil. — Z szamovolni dárov je notri prislo na cêrkev i zvoné: 51.832 Kron. — Zádnyivi dvê leti je fara tüdi doszta vözrédnoga vödávanya mēla. 1923. leta je na cêrkvi vernoosznávlanye vödála 129.500 K. Za dvá nôviva zvoná je plácsala 1923/1924. leta 420,391 Kor. 1924. je kántori nôvi skegeny gorposztávila za 192.02i Kor. — Zvün toga szo fárniki po szvojoj zdr'znosztí pomôcs dáli vszákomi porácsenyi, náimre vnôgim obcsinam, stere szo szi zvoné nazâ szprávlale. Pomôcs szo dáli: Dolnye-Lendavszkój, Gornye-Szlavecskoj i Morávszkój fari; podpérali szo »Prekmurszko evang. podporno drüstvo« i »evang. diacski dom«.

V-Szobocskój fari na meszto Perkits Stevana szo vu szpráviscsi márc 25. dr'zánom Gomba Jo'zef z Nemsavec odebráni za nôvoga gmánszkoga kurátora.

Falk Henrik novibanovcejszki dühovnik szo dolizahválili z-szvoje csészti, ár szo z-szvoje mále plácsé nê mogli 'zivetí i szo sze nazáj na Vogrszkiórszág odszelili i tam vú szvojoj rojsztnoj vésvi lévitavucsitel bodo.

Áprilisa 4-ga je mrô v Kermedíni Sándor Ferenc vörar sztarosztí szvojs 65 leti. Püconszka törmszka vöra je tüdi od nyega rejena i livrana bila.

V-Bolgariji szo vedno velike nemirovnosztí. Napadaoli szo krála autobus, krao sze je dönok szrečno rejso, ali kre nyega szedécsíva szprevajácsa szta bujtíva. Potom je tak sztrahovitna ekzpsíjija bila v Szofíje glávnoj cêrkvi pri prilíki ednoga velikoga szprévoda, ka je blüzi 150 oszob, med tēmi 12 generálov 'zitek zgübiló, vise 400 oszob je pa ranyeno. 'Ze je — kak sze glászi — dönok pálik réd i mér v országi nazáj posztávlen.

Na francuskom je Herriot miniszterszki predszeník odsztôpo, Painléwe je nôvi predszeník pôsztao.

V-Budimpesti je mrô grof Apponyi Albert znáni politik i héresen govorník.

Na Portugalszkom ja revolucia bíla. Nazáj szo steli posztaviti králevcsino. Revolucioniste szo po krátkom dojbili, vu boji ji je 13 oszob szpadnoló.

Szêvta najsztarêsi cslovek v Konstantinápolyi 'zivé. Zdâ je 151 leti sztar.

Na diacski dom darila: Z-Fôkovec: Horváth Ferenc mlási szo vecs pôt vsze vküp dáli: 120 kg. krumpisov, 3.70 kg. kukurcsne mele 4.60 dkg. drôvnoga psena, 4½ l. jészija, 20 kg. psenícne, 20 kg. hr'zene mele, 8 l. mlêka, 1 l. szmetane, ¾ kg. kisziláka, 3 dl. küna, 1 l. grbányov i 2 krobüli. — Z-Morávec: Temlin Ferenc zvön prvêsega 8 kg. kukurcsne mele, 1 kg. braszkoga meszá, 85 dkg. géter, i 2 litra mlêka. — Z-Vidonec: Hajdics Mátyás 6 kgr. kukurcsne mele, 5 kg. prószá i 5 kil zmêsa za kokôsi. — Z-küpsínec Oucsek Vilma 8 kg, 70 deka kukurcsne mele, i edno gyaro. — Z-Pecsörovec: Podlêszek ½ klaftra brezovi drv. — Z-Szotíne: Csurmann Mihály 1 kokôs, 60 kg. krumpisov, 9 kg. kukorce i 1 pint tikvenoga olija. — Z-Petrôvec zvön prvêsega 1·50 kg. braszkoga meszá. — G. dr. Goljevšček fiskális szo prêk dáli pôleg ednoga szôda od kr. bírovíje oszodjene kastige 100 din. — Z-Motovilec: Frummen Lipót 10 d., Krenosz János 10 d. Z-Küzdôble: Partek Károly 10 d. — Z-Pú'zavec: Küzma Stevan 20 d., Hári Lajos 20 d., — Z-Szobote: Lainscesek Ferenc dvê foringi pod gnoj vo'znyo, Fliszár Lajos 5 d. — Z-Csrnec Agostin Stevann 10 d. — Z-Andrêjec: Rátkai Ödön 30 d. — Z-Nemsavec: Benko Jánosova je vküppóbrála 25 d. — Z-Tisine: Rehn János 50 d. — Z-Rakicsana: Vúcskics János 20 din. — Z-Szodisínec Vratarics Lajos 20 d., Podlêszek Jo'zefova 30 d.

Dsuban Károly 30 din. — Z-Newyorka g. Schlinkmann Hugo 5 dollárov. — Z-Szrdice: Fártek Ferenc eden meter 'zita szemleto i 3 l. olija. — Z-Pertocsa: Obál Jenő 95 kil pseniczne mele vu vszákoij dôbi od te nájfinése do csarne vu notri vtálanoij kelikoszti i 3 l. tikvenoga olija. — Z-Szobote edna pobožna krsztsenica 20 din. Z-Osijeka po goszp. Walter ev. dühovniki i g. Szinic Lajosi nasem rojáci vküppobrání dárov szmo dôbili 1000 din. Vszém daritelom nátoplésa szrdicsna hvála! — Z-Sálovec: Berke Józef 5 d., Kovács Józef 5 d., Herceg János 1 d. Herceg Miklós 1 d. Gomboc Rozi 1 d. Herceg Sándor 1 d. Gombóc Józef 1 d. Herceg Eszter 2 d. Leposa Aince 1 d. Janko Vendel 2 d. Leposa Rozi 1 d. Leposa János 2 d. Szvétec Józef 2 d. 'Zupánek Sándor 1 d. Leposa Zoltán 1 d. Barbarics Mihály 5 d. Szvétec János 2 kg. graha, Szvétec Ferenc 2 kg. 50 dkg. 'zita, Barbarics Teréz 1/2 kg. graha Kősz Ádám 1 kg. graha, Bakos Sándor 3 kg. graha, Krajcár Mária Búdinc 10 d. Iváncsics Károly 2 d., Kősz Mihály 3 kg. graha, Janko Samu 2 1/2 kg. graha, Jankó Józef 2 1/2 kg. psenice, Tolvaj János 4 st. 3 kg. psenice, Tolvaj János st. 2. 2 1/2 kg. graha, Prélec János 1 kg. graha, Prélec Gáborca 1 kg. psenice, Konkolics Józef 2 1/4 kg. 'zita, Novák János 1.50 din. Matus Ferenc 1 kg. 'zita, Breszkocs János 2 din. 'Zupánek János 24 st. 2 kg. psenice, Varga Ádám 2 1/2 kg. graha. Varga Sándor 3 1/2 kg. 'zita, Kovács Miklos 1 kg. 'zita, Bédek Mihály 4 kg. 'zita, Sebők Jánosné 1 kg. 'zita, Ábrahám Sándor 1 1/2 kg. graha, Horváth Sándor 3 kg. graha, Horváth Ferenc 3 kg. graha, Szukics Adám 1 1/2 graha, Szukics Anna 1 kg. psenice, 'Zupánek Judit 1 1/2 din, pénz, Leposa Mihály 3 kg. graha, Zisko János 3 kg. graha. Z-S t r ü k o v e c: Siftár K. ml. 10 d. Siftár K. drügi 2 d. Skraban Ferenc 2 d. Brtalanics Stevan 5 d. Szapács Sándor 2 din. Josár Ferenc 5 d. N. N. 15 d. N. N. 15 d. Vratarics Lajos 10 d. Küronya 5 d. Podlészek L. 10 d. N. N. 5 d. Siftár Mihály 14 d. vszevküp 100 din. — Med na D. D. daritelmi szmo z-ôszebno dúžni hválo dati g. Fártek Ferenci z-Szrdice i Obál Jnnői z-Pertocsa vrélina dariteloma, steriva szta velkoszrdicsno darüvala na tó szvéto szpráviscse. Dúžni szmo tó témbole, geto nisterne prílicsne vesznice v-tom táli szramotno mlácsnoszt szkažüjejo. V-ednoj návéksoj i návogátêsoj, zcsiszta evangelicsanszkoij vézsi sze je szamo 13 daritelov naislo, kí szo pripobéranyi 100 dinárce-

cov áldovov darüvali, hvála nyim brezi pogovárjánya i na tom, ali ovi drügi szo sze na sztran potégnoli, nê je zjslo z-té bogate vézsi niedno zrno szilja, ali graha, psena ali krumpisov. Rávno tak vu ednoj drügoj, bogatoi vézsi sze je med 46 kmetmi 20 naislo, kí szo drobtina nê darüvali. Velika szreca, ka v-tema vesznicom nega niednoga sziromáka, — ár bi bogme nebi mogao mednyimi 'zivetí. 'Zelêmo od goszpodna Bôga da je nateliko blagoszlovi, ka nedo meli meszta blagoszlov szhraniti, teda vendar, csi tak, ka nyim tüdi pobôgsa szrdcá, stera szo v prémocnoszti nateliko obtrdnola, dönok kaj darüjejo na té cil!

Juniusa 13-ga bode 400 lét tomi, ka je Luther Márton vu híztvo sztôpo z Bôra Katalénov. Vrédi je, da sze z-té létnice nase gmáne tüdi szpomenéjo, vém szo po Lutheri nazáj posztávlene vu cerkvá reformácije dühovnikov familije, z-steri je doszta blagoszlova zhájalo i zhája vu 'zítek krsztsanszta, države i kulture. Eti zamerkamo, ka Luthera zdávanya eden lêpi kèp tüdi ovekivecsi, steri bi lahko bio na précimbo vszákoij evangelicsanszkoij kízi. Dobí sze pri vszákóm dühovniki; kosta 10 dinárov. Porácsamo nasim cstitelom, naj szí ga szpráviyo. Bojdimo na tom, ka do nase híže evangelicsanszkoga karaktera kèpi sznázili. Vu nisterne evangelicsanszki hížá tak szamo navékse katolicsanszke kèpe vídimmo. Zrok tomi je tó, ka je nasa církev premi-nôcsem cáti vu tom táli nase verníke zanemánila, katholicsanszka je pa vrêlo sirila i ponújala szvoja dugoványa i po taksem szo szí je szpravili vnôgi nasi verníki tüdi.

Grozen pogübel szo napravili vulkani v Mehiki. Eden váras, Sombreta je popolnoma zniceni Vu nyem je bilô 10.800 prebiválcov. zsteri sze je komá pár sztô rêšilo i escse tê szo težko ranyeni.

Hindenburg je odebráni za nôvoga predszedníka nemske republike.

Premiñcsi mészec szo mrlí vu vizikoij sztaroszji Seregély Dávid dühovnik, kí szo po tiszto, gda je 1870. leta v Puconci rédna kaplánszka csészta nasztávlene, prvi kaplán bilí tü.

Nase sinyoríje dühovnicke, inspektorje i kántorje májusa 27-ga bodo meli v Szoboti szvojo szprotolésznyo szpôved i konferenco.

Szamovolni dári na goridržanye i razsirjávanye Düsevnoga Lízta. Boldizsár Ferenc

Salamenci 20 Din, Flegár Sándor Lemerje 5 Din., Vukan János Púzvaci 10 Din., Luthár Ádám prov. za szek. 38 Din., z-Szobote Gorza Peter, Luthár Julia, Fliszár Lajos, Pintarics Ferenc 5—5 Din., Vratarits Lajos Szodisinci 5 Din., Szukits Lajos Ljubljana 10 Din. — Radi bi nadaljavali! — Szrdcsna hvála!

Szprejem szlêpi otrok v „Dom szlêpi v Zemuni.“ Notri sze vzeme taki 30 szlêpi decskov v-sztaroszti 12—16 lét, 10 szlêpi decskov i deklín 4—7 lét sztaroszti. Prosnye je vlo'ziti pri mînisztrszti za szocijalno politiko, odszek za zascsito decé v Beogradi Prosnyi je p.ilo'ziti rojsztni liszt, zdravnisko szvedocsanszto, potrdilo obszine od premo'zenyszki razmeraj sztarisov i potrdilo od plácsanom davki.

Veliki span mariborszke oblászti szo vsze pazke vrêden razglász poszlati dáli vszákomi obszinszskomi i solszkomi uradi, v-sterom sze direktive dájo na preprávlanye skodlivcov i boleznî nasi kulturni rasztlin, zednim pa za bránenye hasznoviti sztvári, z lászti ménsi szpêvajôcsi ficsov. Ár za volo máloga presztora vu nasem liszti nemremo té razglász z-cêla pred nase cstitele dati, porácsamo nyim, da vu vszákoi obszini prí richtari vküppridôcsi, popoldnévi szvétesnyega dnéva, tü szî ga dájo goriprecsteti, raztolmácsiti i nyega opomínov sze vedno dr'zati!

Mîli dár. Külics Irén gdczina z Brezovec szo na püconszke cêrkvi oltár, zgorâ pod poszvetsnyeke lêpi, scsîpkami obvzêti, prt darüvali, vu vrêdnoszti 150 din. Velika zahválnoszt nyim!

Drági dár je dobila püconszka fara na vüzem nôvi küncsavén, oltárszki pokrív, rávnotak na pulpít oltára, predgance i szvéte poszôde. Toga pokrîva (prtá) formo szo escse püconszke cêrkvi renovíranya dél architekt, pok. Takáts László zrovátali z vküpglásznosztjov z-molítvami, steri sze na cêrkvi bodôcsi zviinszki korínaj, rávnotak vu cêrkvi znotrêsnymem zmálanyi i vu dvôma küncsavnima oknoma nájdejo. Pôleg toga rovata je nakanila edna dobra dûsa eden nôvi oltárszki pokrív zgotoviti. ali prvle, kak bi vu tô lêpo delo zacsnola, sze je odôcsila. Té dráge vrêdnoszti rovat szo pa dônok gg. Luthárova, Fliszár, Sarolta, vise 10 lét csûvali-varvali, i zdâ pôleg nyega eden lübléni pokrív na püconszke cêrkvi oltár polo'zili. Materiál k-nyemi potrêben je vecs, kak 1000 vözaneszo, delo pa prêk ednoga leta z-vszá-

koga dnéva i vecséra vecs vör. Ali vsza tá je molécsa lübézen odprávlala i aldüvala na G. Bogá molénye pozdignyeni oltár. Bojdi záto Bôgi prijêten, od gmâne pa vedno prestíman té áldov!

Darüvanye na D. Dom v Puconszkoj fari. Krancsics Jánosa vdov. Brezovci 50, Horváth Jo'zefa vdov. Vanecsa 50, Fliszár János Gorica 20, Mikola Stevan Szebeborci 100, Vincsec Márton i Vincsec Ignac Adrijanci 20—20, Spilák Stevan Adrijanci 20, Bozsics Lajos Pucinci 30, Bükvics Ivan Lemerje 10, Temlin Géza Vanecsa 20, Fartely Ivan Gorica 10, Szabados János Pecsarovci 20, Kódila Ivan Pecsarovci 10, Kódila Eva Pecsarovci 10 Jarnevic Péterova M. Szobota 20, Fliszár Kálmán Rankovci 20, Grof Lajos Pucinci 10, Fliszár Ferenc Pucinci 10, Keréc Ferenc Lemerje 20, Kúhar Peter Kosarovci 10, Vukan Aranka i Szlivnyek Szidi 10 dinárov. Vszem darítelom nájtoplêsa hvála!

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

NOVISAD: május. 8.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 400—465
» » 'Zito—Rozs	» —390
» » Ovesz—Zab	» —375
» » Kukorica	190—275
» » Proszô—Köles	» —300
» » Hajdina	» 270—300
» » Szenô—Széna	» —100
» » Graj—Bab csres.	» —350
» » zmêsan—vegyes bab	—300
» » Krumpli	» —150
» » Len. sz.—Lenmag	» —
» » Det. sz.—Lóherm.	» —

BENKO: május. 8.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bikôv. } Bika	7.	8.	9.	10.—
Telice } Üszô	7.	8.	9.	10.—
Krave } Tehén	3.—	5.—	6.—	—
Teoci } Borju			11.—	12.—
Szvinyé—Sertês			15.—	16.—
Mászt I-a—Zsirl-a.			30.—	38.—
Zmôcsaj—Vaj				30.—
Spê—Szalona				30.—
Belice—Tojás 1 drb.				0.75

Pênezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	61.—
100 Kor. Budapest	= »	0.0862
100 Kor. Becs	= »	0.0876
1 Kor. Praga	= »	1.8455
1 lira	= »	252
Zürichben 100 Din	=	8.32 sfrk